

عدالت اجتماعی از منظر قرآن

عدالت اجتماعی مقوله مجرد و ذهنی صرف نیست، بلکه امری واقعی و عینی در زمینه‌های مختلف است و نمود روشن این امر در تجلی یافتن آن در عدالت اقتصادی است.

خبر گزاری ایکننا: عدالت اجتماعی مقوله مجرد و ذهنی صرف نیست، بلکه امری واقعی و عینی در زمینه های مختلف است و نمود روشن این امر در تجلی یافتن آن در عدالت اقتصادی است.

عدالت اجتماعی از منظر قرآن

عنوان عدالت، آرمانی انسانی است و سابقه&rlm ای به قدمت عمر بشر دارد. از سپیده&rlm دم آفرینش، بشر آن را به عنوان یک گرایش باطنی شناخته و به آن روی آورده و مبنای قوانین و قضاوت قرار داده است. هیچ چیز به اندازه پایمال شدن حق ضعیف و مظلوم برای فطرت بشر زجرآور و نفرت&rlm انگیز نیست و هیچ چیز به اندازه بی عدالتی، کینه و دشمنی را در قلب ها پدید نمی&rlm آورد. علت بسیاری از انقلاب ها، فقدان عدالت اجتماعی در جامعه بوده است و به همین رو تمام مصلحان بشری و انسان های آزاده تاریخ با اندیشه عدالت، حرکت های اصلاحی را آغاز نموده و یکی از اهداف اصلی انقلاب و تحرکات اجتماعی خود را رفع تبعیض و برقراری عدالت اجتماعی قرار داده&rlm اند.

انسان هایی که مخاطب این حکیمان و مصلحان واقع شده&rlm اند، تشنه عدالت و سراپاگوش به فرمان و چشم به راه تحقق این بالاترین فضیلت انسانی و گمشده فطرت خود بوده&rlm اند.

عدالت اجتماعی مقوله مجرد و ذهنی صرف نیست، بلکه امری واقعی و عینی در زمینه های مختلف است و نمود روشن این امر عینی در تجلی یافتن آن در عدالت اقتصادی است. در واقع تبلور حکومت عدل و قوانین تأمین کننده عدالت را باید در بخش اقتصاد و معیشت جست و جو کرد، که خود جزئی از عدالت اجتماعی و لازمه آن به شمار می&rlm آید.

محمد امین فرد، عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز در گفت و گو با ایکننا، از آذربایجان شرقی اظهار کرد: برپایی عدالت اجتماعی موجب رضایت بندگان از خداوند و کمک به رشد و تعالی بندگان در مسیر معنویت و قرب الهی و در نهایت رضایت مردم از حکومت محسوب می شود.

وی افزود: عدالت به معنی برابری و یکسانی نیست، بلکه باید ببینیم در کجا چه چیزی لازم است؟!

این استاد دانشگاه، اجرایی شدن عدالت اجتماعی بسته به جامعه را متفاوت دانست و گفت: اجرایی شدن عدالت اجتماعی بسته به جامعه متفاوت است و برای اجرایی شدن گروهی از افراد کارشناس و کاربلد باید مطالعاتی دقیق و برآوردهای بی حُب و بغض داشته باشند و متوازن و متناسب در جامعه اجرا کنند.

وی ادامه داد: خداوند در آیه ۴۴ سوره کھف «هَذَا لِكِ الْوَلَايَةِ لِلّٰهِ الْحَقُّ ۚ هُوَ خَيْرٌ تَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا، می فرماید؛ آنجا ولایت و حکمفرمایی خاص خداست که به حق فرمان دهد و بهترین اجر و ثواب و عاقبت نیکو را هم او عطا کند.»

امین فرد، از لزوم بروز نمودن اهداف نهایی در اسلام گفت و ادامه داد: اصول کلی، فرمایشات و اهداف نهایی در اسلام بیان می شود، اما برای پیاده سازی باید اهداف را بروز نماییم.

عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز، یادآور شد: قرآن عدالت را از صفات خدا و برای مسلمانان واجب می داند. در این راستا امیرمؤمنان علی(ع) می فرمایند، «هیچ چیزی چون عدالت کشورها را نمی&rlm سازد.»

امین فرد، ضمن بازگو کردن دستاوردهای برپایی عدالت اجتماعی، تأکید کرد: آبادی کشور و الگو شدن در میان جوامع را می توانیم از مهم ترین دستاوردهای برپایی عدالت اجتماعی و در غیر این صورت نارضایتی عمومی، نابودی کشور و زیر سؤال رفتن جامعه اسلامی از عدم برپایی عدالت اجتماعی قلمداد کنیم.

عدالت اجتماعی موجب تعالی جامعه می شود

در ادامه حجت الاسلام رحیم همزیان، استاد حوزه و دانشگاه، نیز اظهار کرد: عدالت اجتماعی شکوفایی جامعه، برپایی نظم و امنیت در جامعه و در نهایت تعالی جامعه را در پی دارد و انسان فطری عدالتخواه و بیزار از ظلم در حوزه های فردی و اجتماعی است.

وی افزود: خداوند در آیه ۲۵ سوره حدید می فرماید؛ «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ»، ما پیامبرانمان را با دلیل های روشن فرستادیم و با آنها کتاب و ترازو را نیز نازل کردیم تا مردم به عدالت عمل کنند و آهن را که در آن نیرویی سخت و منافی برای مردم است فرورستادیم، تا خدا بداند چه کسی به نادیده، او و پیامبرانش را یاری می کند. زیرا خدا توانا و پیروزمند است.

همزیان، ادامه داد: اسلام در حوزه های فردی و اجتماعی خواهان برپایی عدالت است و دین اسلام براساس فطرت است و قرآن و ائمه به برپایی عدالت در جامعه تاکید کرده اند.

این استاد حوزه و دانشگاه افزود: امیرالمؤمنین علی(ع) می فرمایند؛ «در مصرف اموال عمومی که در دست تو جمع شده است اندیشه کن و آن را به عیالندان و گرسنگان پیرامونت ببخش و به مستمندان و نیازمندی که سخت به کمک مالی تو احتیاج دارند، برسان و ما زاد را نزد ما بفرست، تا در میان مردم نیازمندی که در این سامان هستند تقسیم شود.»

وی از راهکارهای تأثیرگذار در برپایی عدالت اجتماعی گفت و تأکید کرد: آگاه نمودن و آشناسازی مردم با آموزه های دینی در توسعه عدالت اجتماعی تأثیرگذار است.